

प्रादेशिक पर्यटन विकास योजना सन २०२२-२३
अंतर्गत महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळाच्या
नवीन कामांना प्रशासकीय मान्यता तसेच जुन्या
कामांची स्थगिती उठविणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : टिडीएस २०२२/१२/प्र.क्र.८४८/पर्यटन,

मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२,

दिनांक : ०५ जानेवारी, २०२३

संदर्भ :-

- १) पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, शासन निर्णय क्र. टिडीएस २०१०/०८/
प्र.क्र.४६३/पर्यटन, दि.०४.११.२०१०.
- २) वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०२२/प्र.क्र..४३/अर्थ-३,
दि.०४.०४.२०२२

शासन निर्णय :

पर्यटनस्थळांच्या ठिकाणी पायाभूत सुविधा पुरविण्यासाठी प्रादेशिक पर्यटन योजनेंतर्गत सन २०२२-२३ मध्ये खालील तक्त्यामध्ये नमूद केलेल्या महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळाच्या अखत्यारीतील रिसॉर्टची दर्जोन्नती , नवीन आकर्षण तयार करणे इत्यादी प्रयोजनासाठी रुपये ८४०६.४४ लक्ष एवढ्या रकमेस प्रशासकीय मान्यता देऊन सदर कामांसाठी स्तंभ क्रमांक ४ येथे नमूद केल्याप्रमाणे (५०% च्या मर्यादेत) एकूण रुपये ४४५८.२२ लक्ष (अक्षरी रुपये चार हजार चारशे अठ्ठावन्न पूर्णांक बावीस लक्ष फक्त) एवढा निधी सन २०२२-२३ मध्ये महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळास वितरीत करण्यास याद्वारे मान्यता देण्यात येत आहे.

२. अ) महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळाच्या खाली नमूद जल पर्यटन स्थळांच्या ठिकाणी दर्जोन्नती व नवीन आकर्षण तयार करणे

(रु.लक्षात)

अ.क्र.	कामे	प्रशासकीय मान्यता	वितरीत निधी
१	२	३	४
१	म.प.वि.म. इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ स्कूबा डायव्हिंग अँड अॅक्वेटिक स्पोर्ट्स (IISDA), तारकली जि. सिंधुदुर्ग.	४९८.००	२४९.००
२	जल पर्यटन प्रशिक्षण केंद्र व बोट क्लब, गणपतीपुळे, जि. रत्नागिरी.	४९२.००	२४६.००
३	नाशिक बोट क्लब, नाशिक.	४९५.००	२४७.५०
	एकूण (अ)	१४८५.००	७४२.५०

ब) महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळाच्या खाली नमुद रिसॉर्टची श्रेणीवाढ करणे

(रुपये लक्षात)

अ.क्र.	कामे	मंजूर निधी	वितरीत निधी
१	२	३	४
१	एलिफंटा चालुक्य उपहारगृह, जि. रायगड	१९७.५०	९८.७५
२	गणपतीपुळे, बांबू कॉटेज, जि. रत्नागिरी	९७१.६१	४८५.८१
३	वेळणेश्वर पर्यटक निवास, जि. रत्नागिरी	७५.१३	३७.५७
४	कुणकेश्वर पर्यटक निवास, जि. सिंधुदुर्ग	१२२.०७	६१.०४
५	भंडारदरा पर्यटक निवास, जि. अहमदनगर	४५६.४३	२२८.२२
६	शिर्डी पर्यटक निवास, जि. अहमदनगर	१८६.४६	९३.२३
७	दाजीपूर पर्यटक निवास, जि. कोल्हापूर	४८७.६६	२४३.८३
८	कार्ला पर्यटक निवास, जि. पुणे	४९९.७५	२४९.८८
९	फर्दापूर पर्यटक निवास, जि. औरंगाबाद	२६६.९१	१३३.४६
१०	अजिंठा टी पॉईंट, फर्दापूर पर्यटक निवास, जि. औरंगाबाद	४००.८८	२००.४४
११	अजिंठा व्ह्यू पॉईंट, जि. औरंगाबाद	३६८.८२	१८४.४१
१२	कलाग्राम, जि. औरंगाबाद	१९१.२५	९५.६३
१३	ग्रीन व्हॅली चिखलदरा पर्यटक निवास, जि. अमरावती	१०९४.६३	५४७.३२
१४	पर्यटक निवास, नागपूर	४९७.८१	२४८.९१
१५	पर्यटक निवास, सिल्लारी, जि. नागपूर	३४१.४०	१७०.७०
	एकूण (ब)	६१५८.३१	३०७९.१६

क) महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळामार्फत उभारावयाचे तंबू निवास

(रुपये लक्षात)

अ.क्र.	कामे	मंजूर निधी	वितरीत निधी
१	२	३	४
१	पर्यटक निवास, कार्ला परिसर	३२७.८५	१६३.९३
२	पर्यटक निवास, तारकली परिसर	१७३.५१	८६.७६
३	स्कूबा डायविंग सेंटर, तारकली परिसर	१११.७७	५५.८९
	एकूण (क)	६१३.१३	३०६.५७

ड) स्वातंत्र्यवीर विनायक दामोदर सावरकर यांचे भगुर जि. नाशिक येथील स्मारकाच्या परिसरात पर्यटन विकास कामे करणे

(रुपये लक्षात)

अ.क्र.	कामे	मंजूर निधी	वितरीत निधी
१	२	३	४
१	स्वातंत्र्यवीर विनायक दामोदर सावरकर यांचे भगुर जि. नाशिक येथील स्मारकाच्या परिसरात पर्यटन विकास कामे करणे	१००.००	५०.००
	एकूण (ड)	१००.००	५०.००

इ) हुतात्मा राजगुरु यांच्या राजगुरुनगर , ता.खेड, जि पुणे येथील स्मारकाच्या परिसरात पर्यटन विकास कामे करणे.

(रुपये लक्षात)

अ.क्र.	कामे	मंजूर निधी	वितरीत निधी
१	२	३	४
१	हुतात्मा राजगुरु यांचे राजगुरुनगर ता. खेड , जि पुणे येथील स्मारकाच्या परिसरात पर्यटन विकास कामे करणे	५०.००	२५.००
	एकूण (ड)	५०.००	२५.००
	एकूण (अ ते इ)	८४०६.४४	४२०३.२२

३. प्रादेशिक पर्यटन विकास योजना सन २०२१-२२ अंतर्गत शासन निर्णय दि.३० मार्च, २०२२ व प्रादेशिक पर्यटन विकास योजना सन २०२२-२३ अंतर्गत शासन निर्णय दि. २८ जून, २०२२ अन्वये कामास प्रशासकीय मान्यता देऊन निधी महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळास वितरीत करण्यात आला होता. तथापि, शासन पत्र दि.२५.०७.२०२२ व दि.२८.०७.२०२२ अन्वये राज्यस्तरीय योजनेअंतर्गत दि.०१ एप्रिल, २०२१ पासून मंजूर केलेल्या ज्या कामांच्या निविदा मागविण्यात आलेल्या आहेत. मात्र, कार्यदेश दिलेले नाहीत किंवा कार्यदेश देऊनही कामे सुरु झाली नाहीत, अशा कामांबाबत पुढील आदेश होईपर्यंत कोणतीही कार्यवाही करण्यात येऊ नये अशा सूचना देण्यात आल्या होत्या.

क) सदर शासन निर्णयातील खाली नमूद एकूण ०१ ते ०९ कामांबाबत पुढील कार्यवाही करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे:-

(रुपये लक्षात)

अ.क्र	कामाचे नाव	मंजूर निधी (लक्ष)	वितरीत निधी (लक्ष)	शासन निर्णय दिनांक.
१	२	३	४	५
१	अजिंठा अभ्यागत केंद्र पुनर्जीवनाचे काम.	४९५.००	१४८.५०	क्र.टिडीएस२०२२/०३/ प्र.क्र.२०६/पर्यटन, दि.३०/०३/२०२२
२	वेरुळ अभ्यागत केंद्र पुनर्जीवनाचे काम.	४९०.००	१४७.००	क्र.टिडीएस२०२२/०३/ प्र.क्र.२०६/पर्यटन, दि.३०/०३/२०२२
३	टिपेश्वर, जि.यवतमाळ येथे अतिरिक्त पर्यटन सुविधा तयार करणे (टप्पा ३)	४९९.५९	१४९.९०	क्र.टिडीएस२०२२/०३/ प्र.क्र.२०६/पर्यटन, दि.३०/०३/२०२२
४	कन्वेंशन सेंटर अंतर्गत सजावट, वाहनतळ व इतर अनुषंगीक कामे	४०५.००	१२१.५०	क्र.टिडीएस२०२२/०३/ प्र.क्र.२०६/पर्यटन, दि.३०/०३/२०२२
५	धामापूर, ता.मालवण, जि.सिंधुदुर्ग येथील पर्यटक निवासाचे श्रेणीवाढकरणे	१४३.९८	४३.१९	क्र.टिडीएस२०२२/०३/ प्र.क्र.२०६/पर्यटन, दि.३०/०३/२०२२
६	तारकली, ता.मालवण, जि.सिंधुदुर्ग येथील पर्यटक निवासाचे श्रेणीवाढ करणे	२३०.६१	६९.१८	क्र.टिडीएस२०२२/०३/ प्र.क्र.२०६/पर्यटन, दि.३०/०३/२०२२
७	IISDA तारकली, ता.मालवण, जि.सिंधुदुर्ग येथील पर्यटक निवासाचे श्रेणीवाढ करणे	३६१.४१	१०८.४०	क्र.टिडीएस२०२२/०३/ प्र.क्र.२०६/पर्यटन, दि.३०/०३/२०२२
८	विजयदुर्ग, ता.देवगड, जि.सिंधुदुर्ग येथील पर्यटक निवासाचे श्रेणीवाढ करणे.	१२६.४०	३७.९२	क्र.टिडीएस२०२२/०३/ प्र.क्र.२०६/पर्यटन, दि.३०/०३/२०२२
९	म.प.वि. महामंडळाच्या डेक्कनओडिसी ट्रेन चे पुनर्जीवन करणे	४९९.८५	१५०.००	क्र.टिडीएस२०२२/०३/ प्र.क्र.२०६/पर्यटन, दि.३०/०३/२०२२
	एकूण	३२५१.८४	९७५.५९	

ख) खाली नमुद तक्त्यामधील कामांवरील स्थगिती उठविण्यात येत असून या कामांसाठी स्तंभ ४ मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे निधी वितरीत करण्यात येत आहे.

(रुपये लक्षात)

अ.क्र	कामाचे नाव	मंजूर निधी (लक्ष)	वितरीत निधी (लक्ष)	शासन निर्णय दिनांक
१	२	३	४	५
१	औरंगाबाद -अर्जिठा या राज्य महामार्ग वर दिशादर्शक व माहिती फलक उभारणे.	१५२.४९	४६.००	क्र.टिडीएस२०२२/०६/प्र.क्र.३९२/पर्यटन, दि.२८/०६/२०२२
२	वेरुळ पर्यटक निवास, जि. औरंगाबाद येथे पर्यटन मुलभूत सुविधा स्थापन करणे.	२९५.८८	८९.००	क्र.टिडीएस२०२२/०६/प्र.क्र.३९२/पर्यटन, दि.२८/०६/२०२२
३	कलाग्राम, जि. नाशिक येथे पर्यटन मुलभूत सुविधा स्थापन करणे	४००.०४	१२०.००	क्र.टिडीएस२०२२/०६/प्र.क्र.३९२/पर्यटन, दि.२८/०६/२०२२
	एकूण	८४८.४१	२५५.००	

४. अटी व शर्ती :-

- वितरीत केलेल्या निधीतून खर्च करताना वितीय नियमांचे आणि विविध नियमांतर्गत नेमून दिलेल्या कार्यपद्धतीचे पालन करण्यात यावे.
- प्रादेशिक पर्यटन विकास योजनेच्या शासन निर्णय, दि. ४ नोव्हेंबर, २०१० मधील अटी व शर्तीचे उल्लंघन झाल्याचे भविष्यात निदर्शनास आल्यास देण्यात आलेला संपूर्ण निधी व्याजासह वसूल करण्यात येईल.
- कोणत्याही परिस्थितीत मंजूर अनुदानापेक्षा जास्त खर्च होणार नाही याची दक्षता घेण्यात यावी. मंजूर अनुदानापेक्षा जादा खर्च झाल्यास त्याची जबाबदारी व्यवस्थापकीय संचालक, म.प.वि.म यांची राहिल व जादा खर्च प्रित्यर्थ जादा अनुदान उपलब्ध करून दिले जाणार नाही.
- मंजूर तरतुदीतून करावयाचा खर्च दिनांक ३१ मार्च, २०२३ पर्यंत करण्यात यावा व मंजूर कामे तात्काळ पूर्ण करावीत.
- कामाच्या ठिकाणी सदर काम प्रादेशिक पर्यटन विकास योजनेतून करण्यात आल्याचे फलक लावण्यात यावेत.

- ६) ज्या संदर्भात निधी उपलब्ध करून देण्यात येत आहे त्या प्रत्येक योजनेच्या संदर्भात वित्तीय अधिकाराच्या प्रत्यावर्तनानुसार सक्षम प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता घेणे आवश्यक आहे.
 - ७) अशा प्रत्येक योजनेबाबत करावयाच्या बांधकामासंदर्भात अथवा खरेदीबाबत किंवा सेवा पुरवठा कराराबाबत वित्तीय नियमांप्रमाणे आवश्यक ती कार्यपद्धती पाळणे आवश्यक आहे. या संदर्भात शासन परिपत्रक, वित्त विभाग, क्रमांक-संकीर्ण-१००२/प्र.क्र.१५/कोषा-प्र ५, दि. ६ फेब्रुवारी, २००२ च्या सूचनांचे काटेकोरपणे पालन होईल याची खबरदारी संबंधित अंमलबजावणी यंत्रणेने घ्यावी. तसेच शासन निर्णय वित्त विभाग क्र.बीजीटी-१०.००/प्र.क्र.५६/२०००/वित्तीय सुधारणा, दिनांक १०.९.२००१ मधील उपाययोजनांची अंमलबजावणी तंतोतंतपणे करण्यात यावी.
 - ८) तांत्रिक मान्यता विहित स्तरावर घेण्यात यावी.
 - ९) योजनेतर स्वरूपाच्या कामासाठी (देखभाल/दुरुस्ती इ.) सदरची तरतूद उपयोगात आणली जाणार नाही याची दक्षता घ्यावी.
 - १०) सदर निधीतून होणाऱ्या खर्चातून करावयाच्या कामांची भौतिक प्रगती तसेच निधीतून होणाऱ्या खर्चाची मासिक विवरणपत्रे दर महिन्याच्या १० तारखेपर्यंत पर्यटन संचालनालयास व शासनास न चुकता सादर करावीत.
 - ११) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ यांनी काम कोणत्याही अन्य योजनेतून / निधीतून पुर्ण करण्यात आले नाही याची खात्री करूनच निधीचे वितरण करावे. मंजूर असलेले काम कोणत्याही अन्य योजनेतून / निधीतून पुर्ण करण्यात आले असल्यास संबंधित कामास वितरित केलेला निधी शासनास परत करण्यात यावा व झालेल्या अनियमिततेबद्दल संबंधितांवर उचित कारवाई करण्यात यावी.
 - १२) परिशिष्ट २ (ब) मध्ये पर्यटन निवासांचा श्रेणीवाढीचा दर्जा निश्चित करण्यात यावा. (उदा. १ star to ३ star)
 - १३) व्यवस्थापकीय संचालक, म.प.वि.म यांनी झालेल्या कामाच्या गुणवत्तेबाबत कॉलेग ऑफ इंजिनिअरिंग पुणे, व्ही.एन.आय.टी., नागपूर, आय.आय.टी., मुंबई, व्ही.जे. टी.आय., मुंबई यासारख्या नामांकित संस्थांकडून कामांची प्रत्यक्ष तपासणी करून त्यांच्या अहवालाच्या आधारे देयके अदा करण्यात यावीत..
 - १४) उर्वरित निधीची मागणी करताना उपयोगिता प्रमाणपत्र व कामाची गुणनियंत्रण यंत्रणेद्वारे प्रत्यक्ष तपासणी करून कामाच्या गुणवत्तेबाबत व कामाच्या सद्यस्थितीबाबतचा प्रमाणित अहवाल (छायाचित्रांसह) पर्यटन संचालनालयामार्फत शासनास सादर करण्यात यावा
 - १५) सदर काम पूर्ण झाल्यानंतर सदर कामाच्या देखभालीची तसेच इतर अनुषंगिक कामांची जबाबदारी कार्यान्वयीन यंत्रणा व संबंधित संस्था यांची राहिल.
 - १६) काम पूर्ण झाल्यानंतर सदर पर्यटक सुविधा तात्काळ उपयोगात आणण्याच्या दृष्टीने काम सुरु असतानाच पूर्व नियोजन करावे.
५. वर नमूद करण्यात आलेला खर्च हा सन २०२२-२३ या वर्षाच्या अर्थसंकल्पीय तरतूदीमधून मुख्यलेखाशीर्ष "मागणी क्रमांक झेडडी-४, ३४५२-पर्यटन, पर्यटनासाठी पायाभूत सुविधा, १०१ पर्यटन केंद्रे (०२) पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना - राज्य योजनांतर्गत योजना, (०२) (१८) पर्यटन विकासासाठी विविध

ठिकाणांसाठी मूलभूत सुविधांकरीता अनुदाने (३४५२ १९५८) ३१ सहायक अनुदाने" या लेखाशिर्षाखालील मंजूर तरतुदीमधून भागविण्यात यावा. या प्रकरणी मंजूर करण्यात आलेल्या (प्रादेशिक पर्यटन योजनेंतर्गत) सहायक अनुदानाची रक्कम आहरण करून संबंधितांना वितरीत करण्याकरीता मुख्य लेखा अधिकारी, पर्यटन संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई, यांना 'आहरण व संवितरण अधिकारी' व सह संचालक, पर्यटन संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई, यांना 'नियंत्रण अधिकारी' म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. सदर निर्णयानुसार मंजूर करण्यात आलेल्या अनुदानाची रक्कम त्यांनी अधिदान व लेखा अधिकारी कार्यालय, मुंबई, येथे देयके सादर करून महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळास वितरीत करावी. सदर कार्यवाहीबाबतचा अनुपालन अहवाल शासनास एक महिन्यात सादर करण्यात यावा.

६. प्रमाणित करण्यात येते की, वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०२२/प्र.क्र..४३/अर्थ-३, दि.०४.०४.२०२२ अन्वये देण्यात आलेल्या सूचनेनुसार व अधिकाराच्या मर्यादेत सदर शासन निर्णय निर्गमित करण्यात येत असून वित्त सदर शासन निर्णयाच्या परिशिष्टामधील तपासणीसूची बाबींची व अटींची पूर्तता करण्यात आली आहे.

७. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२३०१०५१८०६३५४५२३ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(संजय जाधव)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

१. महालेखापाल, महाराष्ट्र - १, (लेखा परीक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई
२. महालेखापाल, महाराष्ट्र - २, (लेखा परीक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता), नागपूर
३. महालेखापाल, (स्थानिक निकाय लेखापरीक्षा व लेखा), मुंबई.
४. संचालक, पर्यटन संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
५. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ, मुंबई.
६. वित्त विभाग (का.व्यय-१५/ अर्थसंकल्प) मंत्रालय, मुंबई.
७. अवर सचिव, (अर्थसंकल्प शाखा) पर्यटन व सांस्कृतिक विभाग, मंत्रालय, मुंबई. (यांना आदेशात नमूद करण्यात आलेल्या नियंत्रक अधिकारी, पर्यटन संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई, यांच्याकडे निधी वितरीत करण्याच्या विनंतीसह)
८. निवड नस्ती, कार्यासन पर्यटन.